

14 Kasım Dünya Diyabet Günü

Halk arasında şeker hastalığı olarak da bilinen diyabetin görülme sıklığı her geçen gün artmaktadır. Diyabet, küresel sağlık harcamalarının %12'sinden sorumlu olduğu gibi diğer birçok sağlık sorununu da beraberinde getirmektedir.

Uluslararası Diyabet Federasyonu verilerine göre, 2019'da 463 milyon yetişkin birey, yani 11 yetişkinden 1'i diyabetlidir. 2040 yılında bu sayının 642 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Diyabetli her 2 yetişkinden 1'ine tanı konulmamıştır (232 milyon).

Her 6 canlı doğumdan 1'i (20 milyon) gebelikte yüksek kan şekerinden (hiperglisemi) etkilenmektedir

Diyabet 2019'da en az 760 milyar dolarlık(küresel sağlık hizmetlerine ayrılan payın %10 una denk gelmektedir) sebep olduğu gibi yine aynı yıl içinde 4,2 milyon kişinin ölümüne sebep olmuştur

Türkiye Diyabet, Hipertansiyon, Obezite ve Endokrinolojik Hastalıklar Prevalans Çalışması-II (TURDEP-II) sonuçlarına göre, ülkemizde diyabet görülme sıklığı %13.7, Dünya Sağlık Örgütü'ne göre ise Türkiye'de bu oran %13.2'dir.

Dünya genelinde her 6 saniyede 1 kişi diyabet nedeniyle hayatını kaybetmektedir.

Diyabet; tedavi ve takip edilmediği takdirde, kalp krizi, inme, körlük, böbrek yetmezliği ve diyabetik ayak gibi sonuçlar doğurabilir.

İnsülinin keşfini gerçekleştiren (1922) ve böylelikle diyabetin tıbbi tedavisine olanak sağlayan Dr. Frederick G. Banting'in doğum günü olan 14 Kasım aynı zamanda Dünya Diyabet Günü olarak ilan edilmiştir.

Dünya Diyabet Günü 2020: Hemşireler diyabette farklılık yaratıyor

Uluslararası Diyabet Federasyonu (IDF), Dünya Diyabet Günü için her yıl bir tema belirlemektedir. Bu yılki "Hemşire ve Diyabet" teması ile hemşirelerin diyabetle yaşayan insanları desteklemede oynadıkları önemli rol hakkında farkındalık yaratmayı amaçlıyor.

Hemşireler şu anda küresel sağlık iş gücünün yarısından fazlasını yüklenmektedir. Çeşitli sağlık sorunları ile yaşayan insanları desteklemek için olağanüstü işler yapmaktadırlar. Hem diyabetle yaşayan hem de diyabet riski yüksek olan kişilerin hemşire desteğine ihtiyacı vardır.

Diyabetle yaşayan insanlar çok sayıda zorlukla karşı karşıyadır. Diyabet hemşireleri bu zorlukların aşılmasında önemli bir eğitmen ve yol göstericidirler.

Diyabetli kişilerin sayısı dünya çapında artmaya devam ettikçe, hemşirelerin ve diğer sağlık uzmanı destek personelinin rolü daha da önemli hale gelmektedir

Sağlık hizmeti sağlayıcıları ve devletler, eğitim ve öğretime yatırım yapmanın önemini kabul etmelidir. Bu alanda özel eğitim almış hemşirelerin sayısı arttırılmalıdır.

Uluslararası Diyabet Günü Tarihi

Diyabete ilişkin sağlık endişelerinin artması ile 1991 den beri Uluslararası Diyabet Federasyonu ve Dünya Sağlık Örgütü işbirliği ile uluslararası diyabet günü olarak kabul edilmiştir. Bu özel gün, dünya çapında şeker hastalığı olan ve diyabet riski taşıyan milyonlarca insanın daha fazla bilgi edinmek, bilgi paylaşmak ve durum hakkında farkındalık yaymak için bir araya geldiği uluslararası bir etkinlik olarak kabul ediliyor.

TEMA VE 2020 İÇİN TEMEL MESAJLAR: HEMŞİRE YILI

2020 Dünya Diyabet Günü'nün teması Hemşire ve Diyabettir. Kampanya, hemşirelerin diyabetle yaşayan insanları desteklemede oynadıkları önemli rol hakkında farkındalık yaratmayı amaçlıyor.

Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre:

- Hemşireler, sağlık çalışanlarının % 59'unu oluşturmaktadır.
- Küresel hemşirelik iş gücü 27,9 milyon olup, bunun 19,3 milyonu profesyonel hemşiredir.
- 2018'de küresel hemşire açığı 5,9 milyondur. Bu açığın % 89'u düşük ve orta gelirli ülkelerde yoğunlaşıyor.
- 2030'a kadar meslekteki endişe verici eksikliklerin üstesinden gelmek için eğitilen ve istihdam edilen hemşire sayısının yılda % 8 artması gerekiyor *

DSÖ, 2030 yılına kadar Sosyal Kalkınma Hedefleri'ne (SKH'ler) ulaşmak için gereken toplam yatırımın 3,9 trilyon ABD doları olduğunu tahmin etmektedir.

Bu hedeflere ulaşılmasına yardımcı olmak için, Dünya Diyabet Günü'nün oluşumunda ve Kasım ayı boyunca çeşitli medya desteği ve farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Kampanyanın iki ana mesajı vardır:

HEMŞİRELER: DİYABET İÇİN FARK YARATIN

Topluluğun çok değerli bir üyesi olarak hemşireler, çok çeşitli sağlık sorunları ile yaşayan insanları desteklemek için olağanüstü işler yaparlar. Diyabetle yaşayan veya durumu geliştirme riski taşıyan kişilerin de desteğine ihtiyacı vardır.

Diyabetle yaşayan insanlar bir dizi zorlukla karşı karşıyadır ve hemşireleri onları destekleyecek becerilerle donatmak için eğitim çok önemlidir.

DIYABETLİLER: HEMŞİRELER FARK YARATIR

Diyabetli kişilerin sayısı dünya çapında artmaya devam ederken, hemşirelerin ve diğer sağlık uzmanı destek personelinin rolü, durumun etkisini yönetmede giderek daha önemli hale geliyor. Hemşireler genellikle bir kişinin etkileşim kurduğu ilk ve bazen tek sağlık profesyoneli ve bu nedenle ilk değerlendirme, bakım ve tedavinin kalitesi hayati önem taşır. Hemşireler şu alanlarda kilit rol oynar:

- Hızlı tedaviyi sağlamak için diyabeti erken teşhis etmek
- Komplikasyonları önlemeye yardımcı olmak için diyabetli kişilere kendi kendine yönetim eğitimi ve psikolojik destek sağlamak
- Diyabeti önlemeye yardımcı olmak için tip 2 diyabet için risk faktörlerini ele almak

Busene Covid 19 pandemisi geniş kapsamlı farkındalık faaliyetler yapmamıza engel olmasına rağmen sosyal mesafeye dikkat ederek dar kapsamlı ve sosyal medya aracılığı ile daha geniş kapsamlı eğitim faaliyetleri yürütülmesi planlanmaktadır.

Prof.Dr.Ramis ÇOLAK

İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı

14 Kasım Dünya Diyabet Günü

Dünya Sağlık Örgütü'nün önderliğinde, giderek en önemli sağlık sorunlarından biri haline gelen diyabet hastalığına dikkati çekmek ve toplumsal farkındalık yaratmak amacı ile ilk kez 1991 yılında kutlanmaya başlamıştır. Bu hareketin küresel simgesi olarak 2007 yılından itibaren de 'Mavi Halka' logosu kullanılmaktadır. Bu logo, dünyadaki diyabet epidemisine karşılık, global diyabet topluluğunun birliğini temsil etmektedir.

Dünya çapında bu yılki etkinliklerin ana teması "Diyabet Hemşireleri ve Diyabet" olarak seçilmiştir. Diyabet hemşireleri, diyabetli hastaların tedavi ve izleminde çaba sarf eden ekibin en etkin görevlerinden birini üstlenirler. İyi eğitilmiş ve donanımlı eğitim hemşireleri, diyabetli hastalara tanı aldıkları andan itibaren, hastalığın her aşamasında vazgeçilmez bir hizmet ve destek sunmaktadırlar.

COVID-19 pandemisi nedeniyle bu yıl dünyaca içinde bulunduğumuz olağanüstü durum, her alanda olduğu gibi diyabetli hastalarımızla olan ilişkilerimizde de çok şeyi değiştirmiştir. İyi olan tarafı ise, teknolojinin hayatımıza kattığı kolaylıkların özellikle diyabetli hastaların izleminde pandemi sonrasında dahi kullanılacak olumlu ve pratik uygulamalara zemin hazırlamış olmasıdır.

Her yıl 14 Kasım'da düzenlenen etkinliklerle diyabetli hastalarımızla birlikte oluyorduk. Ancak bu yıl, COVID-19 pandemisi nedeniyle sizlerle buluşmadan Dünya Diyabet Günü'nü kutlamanın üzüntüsünü yaşıyoruz.

Dileğimiz, en yakın zamanda özgür günlerimize dönebilmek ve bu farkındalığı hastalarımız, değerli aileleri ve diyabet ekibi sağlık çalışanları olarak yeniden elele vererek yaşatabilmektir.

Prof.Dr.H.Murat AYDIN

Çocuk Endokrinolojisi Anabilim Dalı Başkanı